

<https://doi.org/10.62405/osiconf.2026.39>

Храбан Т. Є.,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології та перекладу
Державного університету «Київський авіаційний інститут», Київ, Україна,
ORCID: 0000-0001-5169-5170, e-mail: xraban.tatyana@gmail.com

АКАДЕМІЧНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ДОСЛІДНИКА В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ НАУКИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРАКТИК

АНОТАЦІЯ. *Мета статті полягає в концептуалізації академічної ідентичності дослідника в контексті розвитку відкритої науки та обґрунтуванні її евристичного потенціалу для інтерпретації сучасних дослідницьких практик. Методи.* Дослідження виконано як аналітико-тематичний огляд сучасної наукової літератури із застосуванням методів тематичного групування, порівняльного аналізу та концептуального синтезу. *Результати.* Показано, що поширення принципів відкритої науки зумовлює переосмислення академічної ідентичності як динамічного процесу професійного самовизначення, що формується у взаємодії інституційних трансформацій, цифрових дослідницьких практик, міжнародної академічної співпраці та нових моделей оцінювання наукової діяльності. Запропоновано концептуальну модель академічної ідентичності, яка інтегрує ціннісний, діяльнісний, комунікативний і рефлексивний компоненти та пояснює їх взаємозалежність у формуванні професійної суб'єктності дослідника. *Висновки.* Дослідження робить внесок у теоретичне осмислення академічної ідентичності, пропонуючи інтегративну концептуальну рамку, що пояснює її трансформацію під впливом відкритої науки. Запропонований підхід створює підґрунтя для подальшої операціоналізації академічної ідентичності, емпіричного вивчення її компонентів і розроблення інституційних стратегій підтримки професійного розвитку дослідників.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: академічна ідентичність; відкрита наука; дослідницькі практики; академічна кар'єра; дослідницькі компетентності; професійний розвиток.

ВСТУП. Розвиток відкритої науки змінює способи створення, поширення, оцінювання та використання наукового знання. Відкритий доступ до публікацій, відкриті дослідницькі дані, забезпечення відтворюваності результатів, міждисциплінарна співпраця та прозорість дослідницьких процедур поступово стають невід'ємними складниками академічної діяльності. Такі зміни охоплюють не лише технологічні або організаційні аспекти наукової роботи, а й систему професійних цінностей, моделей академічної взаємодії та критеріїв наукової репутації. Як наслідок, професійна діяльність дослідника дедалі більше визначається здатністю працювати у відкритому дослідницькому середовищі, дотримуватися принципів академічної доброчесності, відповідального дослідження та міжнародного наукового співробітництва. За таких умов особливого значення набуває академічна ідентичність дослідника. Якщо традиційно її пов'язували передусім із належністю до певної дисципліни, наукової школи або університету, то нині вона дедалі більше формується під впливом інституційних змін, міжнародної академічної взаємодії, цифрових дослідницьких практик і нових моделей організації науки (Barrowet al., 2022; Borlaug et al., 2023). Огляд сучасних досліджень також засвідчує, що академічну ідентичність доцільно розглядати як процес професійного становлення, який змінюється разом із трансформацією академічного середовища, вимог до наукової діяльності та ролей, які виконує дослідник упродовж професійної кар'єри (Marques et al., 2024). Для України ця проблематика має особливу вагу у зв'язку з інтеграцією до Європейського дослідницького простору та реалізацією Національного плану щодо відкритої науки. Розвиток інституційних репозитаріїв, політик відкритого доступу, цифрової дослідницької інфраструктури, реформування

системи оцінювання наукової діяльності відповідно до європейських рекомендацій і розширення міжнародної співпраці змінюють професійний контекст роботи українських науковців. Це потребує не лише володіння сучасними дослідницькими інструментами, а й готовності працювати відповідно до принципів відкритості, відповідального управління дослідницькими даними, прозорості наукового процесу та ефективної комунікації в міжнародному академічному середовищі.

Помітних змін зазнають і підходи до оцінювання результатів наукової діяльності. У міжнародному академічному просторі дедалі більшої підтримки набувають моделі, що враховують якість досліджень, відкритість наукових результатів, практики обміну даними, міждисциплінарну взаємодію та суспільний вплив наукової роботи, а не лише кількісні бібліометричні показники. Ця тенденція знайшла відображення у міжнародних ініціативах із реформування оцінювання досліджень і безпосередньо впливає на уявлення про професійну роль науковця та критерії його академічного визнання (Barrow et al., 2022; Marques et al., 2024). Попри активний розвиток досліджень, присвячених відкритій науці, академічній культурі, професійній ідентичності та реформуванню системи оцінювання, ці напрями здебільшого аналізуються окремо. Водночас взаємозв'язок між принципами відкритої науки, трансформацією дослідницьких практик і формуванням академічної ідентичності ще не отримав достатнього концептуального узагальнення. Звернення до академічної ідентичності як інтегративного концепту дає можливість поєднати інституційний, професійний та ціннісний виміри наукової діяльності й запропонувати цілісне бачення ролі дослідника в умовах переходу до відкритої науки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні трансформації вищої освіти, пов'язані з цифровізацією дослідницької діяльності, інтернаціоналізацією науки, міждисциплінарною співпрацею та переглядом підходів до оцінювання наукових результатів, актуалізували проблему академічної ідентичності як одного з ключових чинників професійного розвитку дослідника. У зв'язку з цим академічна ідентичність дедалі частіше розглядається не як індивідуальна характеристика науковця, а як процес, що формується під впливом академічного середовища, професійної взаємодії, інституційних умов і соціальних практик. Помітний внесок у систематизацію сучасних підходів зробили M. Barrow, B. Grant і L. Xu (Barrow et al., 2022), які проаналізували розвиток теоретичних досліджень академічної ідентичності та показали, що це дослідницьке поле об'єднує кілька концептуальних традицій — соціокультурну, соціологічну, постструктуралістську та діяльнісну. Автори підкреслюють, що жодна з них окремо не забезпечує вичерпного пояснення процесів академічного становлення, а сучасні дослідження дедалі більше орієнтуються на інтеграцію різних теоретичних перспектив. Такий висновок є важливим, оскільки свідчить про поступовий перехід від статичного розуміння академічної ідентичності до її процесуальної інтерпретації. Подальший розвиток цього напрямку простежується у роботі S. Borlaug, S. Tellmann та A. Vabø (Borlaug et al., 2023), присвяченій взаємодії організаційної й академічної ідентичностей у сучасному університеті. Автори показують, що академічна ідентичність формується в результаті постійної взаємодії між професійними цінностями дослідника та організаційними вимогами закладу вищої освіти. Особливу увагу приділено множинності академічних ідентичностей і їхній залежності від інституційного контексту. Таким чином, академічна ідентичність розглядається не як ізольована характеристика особистості, а як динамічна система професійного самовизначення, що змінюється відповідно до трансформацій університетського середовища. Подібний висновок підтверджує й огляд R. Marques, A. Lopes та A. Magalhães (Marques et al., 2024), які узагальнили сучасні дослідження впливу змін у вищій освіті на академічну ідентичність. Аналіз показав, що реформування університетського управління, інтернаціоналізація, зміна моделей академічної кар'єри та нові вимоги до професійної діяльності суттєво впливають на процеси академічного самовизначення. Автори наголошують, що академічна ідентичність дедалі частіше розглядається як контекстно зумовлений феномен, зміст якого визначається взаємодією особистісних, професійних та інституційних чинників.

Важливий аспект сучасних досліджень стосується ролі професійної діяльності у формуванні академічної ідентичності. Так, V. McCune (McCune, 2021) звертає увагу на необхідність підтриман-

ня академічної ідентичності, у якій викладацька діяльність посідає не менш важливе місце, ніж дослідницька. На думку авторки, сучасні університетські трансформації потребують такого професійного середовища, яке дозволяє зберігати баланс між різними академічними ролями, а не орієнтуватися виключно на показники дослідницької продуктивності. Це свідчить про поступове розширення самого поняття академічної ідентичності, яке охоплює різні аспекти професійної діяльності. Ще один напрям сучасних досліджень пов'язаний із вивченням академічної ідентичності в умовах міждисциплінарної взаємодії. V. McCune із співавторами (McCune et al., 2024), аналізуючи підготовку фахівців до роботи зі складними (англ. «wicked») проблемами, показують, що участь у міждисциплінарних формах навчання й досліджень змінює способи професійного самопозиціонування учасників академічної спільноти. У центрі уваги авторів перебувають процеси взаємодії між різними професійними культурами та необхідність формування нових моделей академічної співпраці. Отже, академічна ідентичність розглядається як така, що розвивається у відповідь на зміну характеру сучасної наукової діяльності. Окремий напрям досліджень представлений працями L. Xu та M. Barrow (Xu & Barrow, 2024), присвяченими дисциплінарним особливостям академічної ідентичності. На матеріалі чотирьох академічних дисциплін автори демонструють, що навіть за спільних інституційних умов дослідники по-різному конструюють власну академічну ідентичність залежно від дисциплінарних норм, професійних традицій і прийнятих моделей наукової діяльності. Це підтверджує, що академічна ідентичність не має універсальної моделі формування й завжди визначається конкретним академічним контекстом. Поряд із дослідженнями академічної ідентичності активно розвивається напрям, присвячений мовній ідентичності та її ролі у професійному становленні особистості. Постструктуралістська концепція B. Norton та R. Darvin (Darvin & Norton 2015a; Darvin & Norton 2023b) переконливо показує, що використання мови нерозривно пов'язане з процесами інвестиції, суб'єктності та соціальної участі. Мова в цьому підході розглядається не лише як засіб комунікації, а як ресурс доступу до соціальних практик і професійних спільнот. Саме ця теоретична перспектива створює передумови для осмислення ролі мовної підготовки у формуванні академічної ідентичності, хоча безпосередньо це питання авторами не ставилося. Водночас аналіз сучасної літератури показує, що дослідження академічної ідентичності та дослідження мовної освіти здебільшого розвиваються паралельно. У першому випадку основна увага приділяється професійному самовизначенню дослідника, інституційним змінам і трансформації академічної праці (Barrow et al., 2022; Marques et al., 2024; Borlaug et al., 2023), у другому — мовній ідентичності, академічній участі, інвестиції в навчання та мовним практикам (Darvin & Norton, 2015a, Darvin & Norton 2023b; Evans & Fisher, 2022).

Мета статті полягає в концептуальному осмисленні трансформації академічної ідентичності дослідника в умовах відкритої науки та визначенні теоретичних орієнтирів для інтерпретації сучасних дослідницьких практик, пов'язаних із відкритістю, співпрацею, прозорістю й новими принципами оцінювання наукової діяльності.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ. Дослідження має теоретико-концептуальний характер і виконане у форматі аналітичного огляду наукової літератури. Його метою є узагальнення сучасних підходів до осмислення академічної ідентичності дослідника в умовах розвитку відкритої науки. Матеріал дослідження становили монографії, статті у міжнародних рецензованих журналах, оглядові праці та програмні документи, присвячені відкритій науці, академічній ідентичності, реформуванню оцінювання досліджень, академічній доброчесності та сучасним моделям наукової комунікації. До аналізу включено як класичні праці, що заклали теоретичні засади дослідження академічної ідентичності, так і сучасні публікації, присвячені трансформації дослідницьких практик. Методологічною основою роботи став аналітико-тематичний огляд літератури (Khraban, 2024). Аналіз охоплював добір і тематичне групування джерел, порівняння концептуальних підходів та синтез отриманих результатів. Основну увагу зосереджено на інтерпретації впливу відкритої науки на академічну ідентичність, професійні ролі дослідника та сучасні форми наукової взаємодії. Такий підхід дав

змогу сформувати цілісне концептуальне бачення академічної ідентичності в умовах трансформації сучасного дослідницького середовища.

РЕЗУЛЬТАТИ І ДИСКУСІЇ. Відкрита наука змінює не окремі інструменти наукової діяльності, а саму логіку організації дослідницького процесу. Якщо традиційна модель академічної роботи орієнтувалася насамперед на створення й публікацію завершеного наукового результату, то сучасні підходи дедалі більше зосереджуються на відкритості всіх етапів дослідження — від планування й збору даних до їх аналізу, поширення та повторного використання. За таких умов предметом професійної оцінки стає не лише кінцевий результат, а й прозорість дослідницького процесу, його відтворюваність, відповідність принципам академічної доброчесності та готовність до наукової взаємодії. Така трансформація змінює традиційне розуміння ролі дослідника. Наукова діяльність більше не обмежується індивідуальним виробництвом знань. Вона дедалі більше ґрунтується на колективному створенні, обговоренні, перевірці й поширенні наукових результатів. Участь у міжнародних дослідницьких консорціумах, міждисциплінарних проєктах, відкритих репозитаріях, професійних мережах та інших формах академічної співпраці стає звичною складовою сучасної наукової практики. Саме тому відкритість до взаємодії поступово перетворюється з додатковою характеристикою професійної діяльності на одну з її базових умов. Зміни стосуються і способів оцінювання наукової діяльності. Поряд із традиційними показниками публікаційної активності дедалі більшого значення набувають відкритий доступ до результатів досліджень, доступність дослідницьких даних, прозорість методології, можливість відтворення отриманих результатів та реальний внесок дослідника у розвиток академічної спільноти. Така переорієнтація поступово змінює саме розуміння академічної успішності, зміщуючи акцент із кількісних показників на якість дослідницьких практик та їх суспільну цінність (Marques et al., 2024). Суттєво змінюється і характер академічної співпраці. Якщо раніше взаємодія між дослідниками здебільшого відбувалася на окремих етапах виконання проєкту, то сучасні цифрові платформи забезпечують можливість постійної колективної роботи над дослідженням. Відкрите рецензування, спільне використання дослідницьких даних, міжнародні цифрові інфраструктури та мережеві форми наукової комунікації створюють новий формат академічної взаємодії, у якому наукове знання формується як результат безперервного професійного діалогу, а не ізольованої індивідуальної діяльності. Принципово важливо, що трансформація дослідницьких практик не зводиться до використання нових цифрових технологій. Вона передбачає зміну академічних цінностей, які визначають характер професійної діяльності дослідника. Відкритість, прозорість, відповідальність, готовність до співпраці та обміну результатами поступово набувають статусу не лише етичних принципів, а й професійних характеристик сучасної наукової діяльності. У цьому контексті відкрита наука може розглядатися як нова модель організації академічної праці, що змінює способи створення, оцінювання й поширення наукового знання.

Трансформація сучасних дослідницьких практик закономірно змінює й академічну ідентичність дослідника. Якщо раніше вона асоціювалася переважно з належністю до певної наукової дисципліни, професійним статусом або інституційною приналежністю, то сучасні умови значно розширюють зміст цього поняття. Академічна ідентичність дедалі більше визначається характером участі дослідника в академічній спільноті, способами його професійної взаємодії, готовністю до міжнародної співпраці та здатністю працювати відповідно до нових норм наукової діяльності (Bartow et al., 2022; Borlaug et al., 2023). За таких умов академічну ідентичність доцільно розглядати не як сукупність усталених професійних характеристик, а як процес безперервного професійного самовизначення. Вона формується у взаємодії особистого дослідницького досвіду, академічного середовища, дисциплінарної культури та професійних спільнот. Саме тому її зміст не залишається незмінним: він трансформується разом зі зміною дослідницьких ролей, професійних завдань і форм академічної взаємодії. Такий процесуальний підхід узгоджується з сучасними концептуальними інтерпретаціями академічної ідентичності, у яких вона постає як результат постійного переосмислення власного місця в академічному просторі (Marques et al., 2024). Важливою особливістю сучасної академічної

діяльності є множинність професійних ролей дослідника. Сьогодні він одночасно виступає генератором нового знання, учасником міжнародних дослідницьких мереж, рецензентом, експертом, керівником наукових проєктів, наставником молодих дослідників, організатором академічної взаємодії та популяризатором науки. Кожна з цих ролей передбачає різні форми професійної відповідальності й комунікації, тому академічна ідентичність формується не навколо однієї функції, а через їх інтеграцію. Саме на цю багатовимірність академічної ідентичності звертають увагу сучасні дослідники, аналізуючи вплив інституційних і професійних трансформацій на академічну діяльність (Borlaug et al., 2023; Xu & Barrow, 2024). Не менш істотною є зміна критеріїв професійної легітимності дослідника. Якщо традиційно вони пов'язувалися переважно з науковими публікаціями та дисциплінарною репутацією, то сучасний академічний простір висуває ширший спектр вимог. Визнання дослідника дедалі більше залежить від його здатності брати участь у міжнародній науковій співпраці, підтримувати відкриту академічну комунікацію, забезпечувати прозорість дослідницької діяльності та дотримуватися принципів академічної доброчесності. У результаті професійна репутація формується не лише завдяки отриманим науковим результатам, а й через спосіб їх створення, представлення та інтеграції в міжнародний науковий простір. У цьому контексті академічна ідентичність набуває виразного соціального виміру. Вона формується не ізольовано, а в процесі взаємодії з іншими учасниками академічної спільноти. Як показує соціокультурна традиція дослідження професійного навчання, участь у спільних практиках створює умови для поступового засвоєння професійних норм, цінностей і моделей академічної поведінки (Wenger, 1998). Для сучасного дослідника такою спільнотою дедалі частіше стає не лише окремий університет чи наукова школа, а міжнародний академічний простір, у якому професійні зв'язки вибудовуються незалежно від інституційних або національних кордонів. Зміни, пов'язані з розвитком відкритої науки, посилюють цю тенденцію. Відкритий обмін результатами досліджень, колективне створення знань, використання спільних цифрових платформ і міжнародних дослідницьких інфраструктур розширюють можливості професійної взаємодії та водночас змінюють уявлення про академічне членство. Дослідник дедалі частіше ідентифікує себе не лише з певною установою або дисципліною, а й із ширшою міжнародною спільнотою, об'єднаною спільними принципами відкритості, співпраці та відповідального створення наукового знання.

Проведений аналіз дає підстави розглядати академічну ідентичність дослідника не як окремий результат професійної підготовки, а як інтегральний процес, що формується під впливом трансформації сучасних дослідницьких практик. На відміну від підходів, у яких академічна ідентичність пояснюється переважно через професійну соціалізацію, дисциплінарну належність або академічну участь, запропонована інтерпретація виходить із того, що в умовах відкритої науки вона формується внаслідок взаємодії кількох взаємопов'язаних складників, які постійно впливають один на одного. Концептуально цю взаємодію можна представити як систему чотирьох взаємозалежних компонентів: ціннісного, діяльнісного, комунікативного та рефлексивного. Перший компонент — ціннісний — визначає світоглядні орієнтири професійної діяльності дослідника. До нього належать академічна доброчесність, відкритість, відповідальність, готовність до співпраці, повага до авторства, прозорість дослідницького процесу та орієнтація на суспільну цінність наукового знання. Саме ці принципи сьогодні дедалі частіше визначають професійні стандарти академічної діяльності незалежно від дисциплінарної належності дослідника. У такому розумінні академічна ідентичність формується не лише через виконання професійних функцій, а й через прийняття цінностей, що лежать в основі відкритої науки. Другий компонент — діяльнісний — відображає безпосередню участь дослідника у сучасних формах наукової діяльності. Його зміст становлять планування досліджень, підготовка наукових публікацій, робота з відкритими дослідницькими даними, використання цифрових дослідницьких інструментів, участь у міжнародних проєктах, відкритому рецензуванні та інших формах академічної взаємодії. Саме в процесі виконання цих видів діяльності відбувається практичне засвоєння норм відкритої науки, а професійні цінності набувають конкретного змісту. Третій компонент — комунікативний — характеризує включення дослідника до академічних спільнот. На відміну від традиційного розуміння академічної комунікації як обміну результатами дослі-

джень, сучасний академічний простір передбачає безперервну професійну взаємодію, що охоплює колективне створення знань, міжнародне партнерство, міждисциплінарний діалог, відкритий обмін дослідницькими ресурсами та участь у цифрових академічних мережах. Саме через комунікацію дослідник отримує можливість не лише поширювати результати власної роботи, а й інтегруватися до міжнародної наукової спільноти. Четвертий компонент — рефлексивний — забезпечує постійне переосмислення власної професійної ролі. Умови відкритої науки змінюються значно швидше, ніж традиційні академічні практики, тому професійна діяльність дедалі більше потребує здатності критично оцінювати власні дослідницькі підходи, адаптуватися до нових вимог, переосмислювати професійний досвід і безперервно оновлювати дослідницькі компетентності. Саме рефлексія забезпечує цілісність академічної ідентичності, інтегруючи накопичений досвід із новими формами професійної діяльності. Принциповим положенням запропонованої моделі є відсутність жорсткої ієрархії між її компонентами. Академічна ідентичність не формується послідовним проходженням окремих етапів. Натомість усі компоненти перебувають у стані постійної взаємодії. Зміни в одному з них неминуче впливають на інші. Наприклад, залучення дослідника до міжнародного проєкту розширює не лише його професійний досвід, а й академічні комунікації, сприяє переосмисленню професійних цінностей та стимулює рефлексію щодо власної дослідницької практики. Аналогічно прийняття принципів відкритої науки змінює характер професійної діяльності, способи академічної взаємодії та критерії оцінювання власних наукових результатів.

ВИСНОВКИ. Трансформація сучасної науки, пов'язана з поширенням принципів відкритої науки, змінює не лише організацію дослідницької діяльності, а й уявлення про професійну роль дослідника. За цих умов академічна ідентичність доцільно розглядати як динамічний професійний конструкт, що формується в процесі безперервної взаємодії особистості з академічним середовищем, дослідницькими практиками та професійними спільнотами. Така інтерпретація дозволяє змістити акцент із розуміння академічної ідентичності як відносно сталої характеристики на її процесуальний і контекстно зумовлений характер. Запропонована в статті концептуальна модель демонструє, що формування академічної ідентичності відбувається через взаємодію чотирьох взаємопов'язаних компонентів — ціннісного, діяльнісного, комунікативного та рефлексивного. Їх інтеграція дає змогу пояснити, яким чином сучасні дослідницькі практики, відкрита академічна комунікація, міжнародна співпраця та цифрові дослідницькі середовища впливають на професійне становлення дослідника. На відміну від підходів, що аналізують окремі аспекти академічної діяльності, запропонована інтерпретація об'єднує їх у цілісну аналітичну рамку. Концептуальне осмислення академічної ідентичності в контексті відкритої науки розширює можливості аналізу сучасних дослідницьких практик і може бути використане як теоретична основа для розроблення програм підготовки молодих дослідників, удосконалення політик розвитку дослідницьких компетентностей, а також для оцінювання професійного розвитку на різних етапах академічної кар'єри.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з операціоналізацією запропонованої концептуальної моделі, визначенням індикаторів її окремих компонентів та емпіричною перевіркою взаємозв'язків між ними. Перспективним напрямом також є дослідження впливу відкритих дослідницьких практик, цифрових інфраструктур, міждисциплінарної співпраці та міжнародної академічної взаємодії на формування академічної ідентичності дослідників на різних етапах професійного розвитку.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Barrow, M., Grant, B., & Xu, L. (2022). Academic identities research: Mapping the field's theoretical frameworks. *Higher Education Research & Development*, 41(2), 240–253. <https://doi.org/10.1080/07294360.2020.1849036>
- Borlaug, S. B., Tellmann, S. M., & Vabø, A. (2023). Nested identities and identification in higher education institutions: The role of organizational and academic identities. *Higher Education*, 85(2), 359–377. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00837-5>

- Darvin, R., & Norton, B. (2015a). Identity and a model of investment in applied linguistics. *Annual Review of Applied Linguistics*, 35, 36–56. <https://doi.org/10.1017/S0267190514000191>
- Darvin, R., & Norton, B. (2023b). Investment and motivation in language learning: What's the difference? *Language Teaching*, 56(1), 29–40. <https://doi.org/10.1017/S0261444821000057>
- Evans, M., & Fisher, L. (2022). The relevance of identity in languages education. *The Language Learning Journal*, 50(2), 218–222. <https://doi.org/10.1080/09571736.2022.2046693>
- Khraban, T. (2024). Rekomendatsii shchodo yakisnoho vysvitlennia problem neperervnoi osvity [Guidelines for quality coverage of continuing education issues]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka*, 3(80), 57–66. <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2024.3.5>
- Marques, R. M. G., Lopes, A., & Magalhães, A. M. (2024). Academic identities and higher education change: Reviewing the evidence. *Educational Research*, 66(2), 228–244. <https://doi.org/10.1080/00131881.2024.2334760>
- McCune, V. (2021). Academic identities in contemporary higher education: Sustaining identities that value teaching. *Teaching in Higher Education*, 26(1), 20–35. <https://doi.org/10.1080/13562517.2019.1632826>
- McCune, V., Scoles, J., Boyd, S., Cross, A., Higgins, P., & Tauritz, R. (2024). Academic identities and teaching wicked problems: How to 'shoot a fog' in a complex landscape. *Higher Education Research & Development*, 43(1), 166–179. <https://doi.org/10.1080/07294360.2023.2215181>
- Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge : Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511803932>
- Xu, L., & Barrow, M. (2024). 'Playing the same game differently': Constituting academic identities in four disciplines. *Higher Education*, 88(4), 1645–1661. <https://doi.org/10.1007/s10734-024-01187-0>

Khraban T.,

PhD in Philology, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of English Philology and Translation,
Kyiv Aviation Institute State University, Kyiv, Ukraine,
ORCID: 0000-0001-5169-5170, e-mail: xraban.tatyana@gmail.com

ACADEMIC IDENTITY OF A RESEARCHER IN THE CONTEXT OF OPEN SCIENCE: CONCEPTUAL GUIDELINES FOR CONTEMPORARY RESEARCH PRACTICES

ABSTRACT. Purpose. The present article endeavors to conceptualize researchers' academic identity within the broader framework of the advancement of open science. Additionally, it aims to assess its heuristic value in interpreting contemporary research practices. **Methods.** The present study employs an analytical thematic review of the contemporary scholarly literature, utilizing thematic categorization, comparative analysis, and conceptual synthesis. **Results.** The findings demonstrate that the growing adoption of open science principles necessitates a reconceptualization of academic identity as a dynamic process of professional self-definition shaped through the interaction of institutional transformations, digital research practices, international academic collaboration, and emerging models of research assessment. The present study proposes a conceptual model of academic identity, integrating value-based, practice-oriented, communicative, and reflective dimensions. This model elucidates their interrelationships in the development of researchers' professional agency. **Conclusions.** This study makes a theoretical contribution to the understanding of academic identity by advancing an integrative conceptual framework that explains its transformation under the influence of open science. The proposed framework provides a foundation for the further operationalization of academic identity, the empirical investigation of its constituent dimensions, and the development of institutional strategies to support researchers' professional development.

KEYWORDS: academic identity; open science; research practices; academic career; research competencies; professional development.